

UTLÅTANDE OM BEDÖMNINGSPROMEMORIET RÖRANDE VISSA KONCENTRERADE ÄRENDEGRUPPER (OM 3/31/2016)

I allmänhet anser vi koncentrationen av specialärendena som motiverad. Österbottens tingsrätt har i dag ansvar för hela paletten specialområden och vi kan av erfarenhet konstatera, att ärendetyper som sällan aktualiseras blir svåra att hantera på ett effektivt sätt. Därför har vi också tidigare ansett, att militärmål (1-3/år), sjörättsmål (3-5/år) och ärenden gällande grupptalan (inga ärenden) kan skötas av andra än oss.

Helsingfors tingsrätt är en tvåspråkig inrättning och måsta anses kapabel att handlägga ärenden angående grupptalan och sjörättsmål på svenska. Däremot är vi skeptiska visavi Satakunda tingsrätts kapacitet att sköta militärmålen på svenska i Björneborg. I nödfall kan ändå de svenska ärendena skötas via tolk.

Jorddomstolen

Den ursprungliga tanken var, att antalet tingsrätter som sköter dessa ärenden skulle minskas och att Österbottens tingsrätt skulle sköta ett område motsvarande hovrättsdomkretsen. Vi har i vårt tidigare utlåtande (1.6.2015) ansett denna lösning mycket krävande. Nu har det konstaterats, att ärendemängderna kraftigt minskat i hela landet, i synnerhet under innevarande år. Hela förslaget bör därmed omprövas. Det förslag till justerade gränser, som sedermera utarbetades av en del jordrättsingenjörer verkade genomtänkt, men det förändrade läget just nu talar för, att det inte är motiverat att göra ändringar i tingsrättskartan enligt detta förslag, utan i stället kunde jordrättsingenjörernas befogenheter tillfälligt utvidgas så, att de kan tjänstgöra på ett större område, efter behov, i stöd av den nya domstolslagen.

Det vore dock inte klokt att permanent fastställa en struktur med nuvarande åtta jordrättsdomstolar, för att sedan sända ett färre antal ingenjörer land och rike runt för att plocka upp ärenden och samarbeta med olika domare och sekreterare. När antalet ärenden stabiliserat sig är det tid att fastslå vilka domstolar som skall ha dessa ärenden (en per nuvarande samarbetsområde?) och tillse, att vid dessa finns både domare, ingenjör och sekreterare. Detta för att ärendena skall kunna skötas så effektivt som möjligt. Vi är beredda att finnas med på den framtida listan över jorddomstolar.

Det är inte motiverat att, som det görs i dag, räkna in jordrättsingenjörens årsverk i domarkvoten. Detta ger en fel bild av arbetsinsatserna vid de ifrågakvarande domstolarna, i jämförelse med de övriga.

Företagssaneringar och utsökningsbesvär

Vi har i vårt tidigare utlåtande också ställt oss frågande till att överta ansvaret för olika specialärendegrupper om inte Södra Österbottens tingsrätt ingår i helheten. Numera anser vi oss vara beredda att ta ett större ansvar för företagssaneringar och utsökningsbesvär, trots att tingsrättshelheten skulle utgå ifrån de nuvarande Österbottens och Mellersta Österbottens tingsrätter, enligt föreliggande förslag.

På vår insolvensavdelning har utarbetats samarbetsformer bland både domare och sekreterare, som kunde fungera också i ett större sammanhang. Domarna har å sin sida uppdelat sig i team, som handlägger vissa typer av insolvens, ss. just företagssaneringar eller utsökningsbesvär. En koncentrerad handläggning av denna typ av ärenden befrämjar jämlikheten bland de rättsökande inom hovrättskretsen och i hela landet och stärker härigenom rättsskyddet.

Det är riktigt att en stor del av dessa ärenden sköts i skriftligt förfarande, varför inte heller avstånden blir av någon avgörande betydelse för tillgången till rättsskydd. Också den nya tekniken kommer att underlätta handläggningen inom större distrikt. Helt kan dock sessioner inte undvikas, varför behovet av tilläggsresurser måste beaktas fullt ut.

Enligt statistiska uppgifter skulle mängden företagssaneringar fördubblas (48-104) och antalet utsökningsbesvär tredubblas (53-149). Den ökade arbetsmängden motsvarar enligt vår interna poängsättning 360 poäng ($56 \times 3 + 96 \times 2 = 360$ poäng). En domare presterar ca 240 poäng per år. Enligt denna kalkyl skulle det således krävas 1,5 domare för detta tilläggsarbete eller åtminstone 2 årsverken totalt, inberäknat såväl domare som sekreterare.

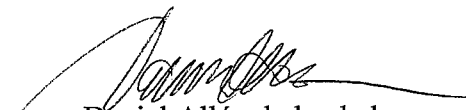
Konklusion

Österbottens tingsrätt stöder förslagen i promemorian och meddelar sig beredd att axla det ansvar för specialärendena som där föreslås och att avstå från det som föreslås koncentreras till andra tingsrätter.

Detta utlåtande har givits efter inbegärda kommentarer från de inom de olika specialområdena verkande domarna och jordrättsingenjören.

Högaktningsfullt,

Vasa, 31.10.2016

Daniel Allén, ledande lagman